
Ondernemingsplan 2017-2020

Stichting
Nederlands
Jazz
Archief

Inhoudsopgave

	Preambule	3
	Keuze voor discipline	3
	Opbouw van dit plan	4
	Missie en visie	4
1	Collectie	
1.1	De collectie	4
1.2	Gebruik van de collectie	5
1.3	Huidige situatie	5
1.4	Toekomstige plannen collectie	5
1.5	Financieel kader collectie	6
2	Presentaties	
	<i>Publicaties</i>	
2.1	Jazz Bulletin	6
2.2	Cd's	7
2.3	Boeken	7
	<i>Publiekpresentaties</i>	
2.4	Concerten	8
2.5	Bijeenkomsten	8
2.6	Tentoonstellingen	8
2.7	Jazzportretten, tv-uitzendingen	9
	<i>Online activiteiten</i>	
2.9	Jazzportal	9
3	Educatie	10
4	Internationaal	11
5	Positie	13
6	De verbinding met Amsterdam	13
7	Publieksbereik	14
8	Diversiteit	15
9	Zakelijke kwaliteit	
9.1	Fondsenwerving en ondernemerschap	16
9.2	Zakelijke ontwikkeling en toekomst	16
10	Organisatie	
10.1	Personeel	18
10.2	Commissies en bestuur	19
	Bijlagenoverzicht	20

Ondernemingsplan 2017-2020

Preamble

Subsidy or not to be? Dat was de gekscherende vraag die de oud-directeur van het (gesubsidieerde) Nederlands Impresariaat Jan van Waveren dikwijls stelde. Oftewel, waarom vragen we subsidie aan? Dit is geen vanzelfsprekendheid.

Dat heeft het in 1980 opgerichte Nederlands Jazz Archief (NJA) in 2011 aan den lijve ondervonden, toen het kabinet-Rutte I de beslissing nam een streep te zetten onder de financiële ondersteuning die sinds medio jaren tachtig aan het NJA werd gegeven.

Op dat moment maakte onze organisatie deel uit van Muziek Centrum Nederland (MCN), dat nog maar enkele jaren daarvoor door een fusie van zeven muziekorganisaties tot stand was gekomen. Eind 2012 sloot MCN voorgoed de deuren. Het volgende jaar begon voor ons dan ook met een financieel wankele positie en een uiterst onzeker toekomstperspectief. Vanuit deze omstandigheden heeft het NJA zich de afgelopen jaren weten te (her)oprichten, mede dankzij financiële steun van particulieren, sponsors en private fondsen.

De noodzaak om geheel zelf de broek op te houden bracht een nieuwe bewustwording met zich mee. Wat is onze plek in het veld en onze maatschappelijke positie? Voor wie doen we het? Maar ook: wat zijn onze dromen en vergezichten?

Het antwoord op die vragen leidde tot een groei van publieksgerichte activiteiten en presentaties, samenwerking met lokale en (inter)nationale organisaties, nieuwe relaties met donateurs en sponsors, kwaliteitsverbetering van bestaande activiteiten en een versterking van het draagvlak in de eigen jazzsector.

Na de gesubsidieerde jaren van almaar toenemende en beknellende regelgeving door de landelijke overheid werd het werken zonder opgelegde kaders of politiek geïnspireerde agenda's gaandeweg ervaren als een zekere bevrijding. We konden het weer echt hebben over wat we zelf willen doen. En dat is: zoveel mogelijk mensen vertellen hoe geweldig jazzmuziek is.

Het liefst zouden we doorgaan op de inmiddels ingeslagen weg, zonder subsidie. In de praktijk blijkt echter dat er grenzen zitten aan de aantallen donateurs en de hoogte van giften die gerealiseerd kunnen worden ter dekking van de vaste kosten en activiteiten. Ondanks de landelijk ingevoerde geefwet van 2013 blijkt uit onderzoek van de werkgroep filantropie van de VU in 2015 dat de hoogte van particuliere giften aan de culturele sector dalende is. Dat we desondanks de afgelopen jaren op dit punt klinkende resultaten hebben geboekt, neemt niet weg dat al onze voorgenomen ambities niet gerealiseerd kunnen worden met louter en alleen geld uit particuliere bron en de markt, hoe graag we dat ook zouden willen.

Vandaar dus dit verzoek om structurele financiële ondersteuning.

Keuze voor discipline en commissie

De activiteiten van het Nederlands Jazz Archief (NJA) bevinden zich op het snijvlak van muziek en erfgoed. In het verleden werd subsidie verleend vanuit de directie podiumkunsten van het ministerie van OCW en werden aanvragen beoordeeld door de muziekcommissie van de Raad voor Cultuur. Meer recentelijk werden projectaanvragen bij enkele fondsen ook door muziekcommissies beoordeeld. Desondanks hebben we enige tijd getwijfeld bij welke commissie we deze aanvraag ter beoordeling zouden moeten indienen, aangezien het jazzerfgoed de basis van ons werk vormt.

Het NJA is echter opgericht door jazzmusici, gaat over jazzmusici, publiceert over hen, et cetera.

Kort gezegd, ons dna ligt geheel bij de muziek zelf. Vandaar dat we deze aanvraag voorleggen aan de AFK-commissie die hierover gaat. We geven het AFK echter graag in overweging om onze plannen ook voor te leggen aan de commissie erfgoed voor eventuele beoordeling.

Opbouw van het ondernemingsplan

We hebben ervoor gekozen om zowel de historische activiteiten, de activiteiten in de periode 2013-2016 alsmede de activiteiten die we in het kader van het Kunstenplan 2017-2020 willen gaan uitvoeren, per onderwerp te behandelen. Zo kunnen de onderwerpen mede vanuit hun ontstaansgeschiedenis worden gezien en beoordeeld. Daarnaast is bij ieder onderwerp een financieel kader aangebracht zodat de lezer zich kan informeren over de voor- en/of huidige financiering alsmede de betrekking die het heeft op deze aanvraag.

Missie en visie

Het NJA wil het jazerfgoed levend houden, openbaar maken en doorgeven aan volgende generaties. Door relaties te leggen tussen verleden, heden en toekomst ontstaan verbanden die zowel door huidige als toekomstige generaties kunnen worden herkend. Het NJA draagt bij dit alles graag de universele waarden van de jazzmuziek uit: samenwerken, al doende leren, reflecteren en improviseren. De creativiteit en expressie in jazzmuziek, zoals musici en publiek die beleven, staat centraal in alles wat wij doen.

Het NJA heeft zich vanaf de oprichting in 1980 tot aan de MCN-fusie in 2008 grotendeels gericht op verwerving, behoud, beheer en uitbreiding van de collectie. Tijdens de fusieperiode werden onderdelen van de collectie gedigitaliseerd en aanzienlijke investeringen gedaan in het schrijven van biografieën en discografieën van musici ten behoeve van de online Muziekencyclopedie die door MCN is geïnitieerd. Maar in essentie bleef de oriëntatie op de collectie de prevalerende factor.

Met de doorstart begin 2013 is hierin een kentering gekomen.

De collectie wordt niet meer louter gezien als doel op zich, maar in toenemende mate als middel om het verhaal van de jazz over te dragen en uit te leggen, met als streven om in de toekomst niet alleen bestaande maar ook nieuwe en jongere publieksgroepen te bereiken. Dat is ook hoogst noodzakelijk. Een te groot deel van het huidige jazzpubliek is op 'rijpere' leeftijd. Het is van cruciaal belang dat het publiek zich vernieuwt zodat toekomstige beoefenaars gehoor kunnen vinden en de muziek zich kan blijven ontwikkelen.

I Collectie

1.1

De collectie

Het Nederlands Jazz Archief is opgericht in 1980 door Willem Breuker, Egbert de Bloeme, Wim van Eyle en Pim Gras, met als doelstelling het jazerfgoed in Nederland vanaf circa 1900 te verzamelen, te documenteren, te beheren en te ontsluiten. Een belangrijk onderdeel van de collectie is de omvangrijke verzameling van jazzpromotor Michiel de Ruyter, die in 1996 kon worden aangekocht. Daarnaast is het archief gevormd door schenkingen van grotere en kleinere collecties van individuen en organisaties die zich op enigerlei wijze bezighouden met jazzmuziek: als muzikant, organisator, journalist of verzamelaar.

Enkele voorbeelden hiervan zijn de concertopnamen van het Bimhuis in Amsterdam, de privé-archieven van Paul Acket (organisator North Sea Jazz Festival), Theo Uden Masman (oprichter van The Ramblers), zangeres Rita Reys en saxofonist Piet Noordijk, alsmede de opnamen van legendarische jazzconcerten in het Concertgebouw uit de jaren vijftig en zestig, afkomstig van impresario Lou van Rees.

Daarnaast omvat de collectie een uniek knipselarchief, dat per musicus en podium is gerangschikt en ruim 50 strekkende meters beslaat. Hieraan is de afgelopen decennia door vele vrijwilligers vrijwel dagelijks gewerkt. Het omvangrijke fotoarchief (circa 20.000 foto's) is voor meer dan de helft gedigitaliseerd, zo ook de bandencollectie met 2.000 titels.

Verder bestaat de collectie uit een bibliotheek van 2.500 boeken, 16.000 tijdschriften, 22.500 lp's, ep's en snijplaten, 7.000 cd's, 1.500 films en video's, en 5.000 audiocassettes. De collectie breidt zich nog ieder jaar uit met nieuwe privé-collecties, knipsels, historische foto's, scripties van studenten en aio's, en verloren gewaande opnamen en geschriften.

1.2

Het gebruik van de collectie

Sinds de oprichting van het NJA wordt de collectie frequent geraadpleegd door muzikanten, liefhebbers, journalisten, studenten, onderzoekers en programmamakers. Sinds medio jaren tachtig heeft de studie jazz aan Nederlandse conservatoria een grote vlucht genomen, waardoor de belangstelling van studenten aanzienlijk toenam. Studenten dienen tijdens hun studie een scriptie jazzgeschiedenis te schrijven, waarbij conservatoria naar het NJA doorverwijzen voor studie en onderzoek. Met de aanstelling van een hoogleraar Jazz en Improvisatiemuziek aan de Universiteit van Amsterdam in 2008 steeg ook het aantal wetenschappelijke onderzoeken waarbij het archief wordt geraadpleegd.

Ook wordt het archief ingezet als bron voor tentoonstellingen en documentaires. Zo was het NJA in 1993 co-producent van een vijfdelige tv-documentaireserie over de Geschiedenis van de Nederlandse Jazz, die destijds door de NOS is uitgezonden.

In 2001 werd een omvangrijke tentoonstelling geopend in het Verzetsmuseum over het jazzduo Johnny & Jones, dat voor en tijdens WOII actief was. In samenwerking met Herinneringscentrum Westerbork werden historische opnamen van het duo op cd uitgegeven. Tevens werd medewerking verleend aan een televisiedocumentaire van Hans Hylkema en materiaal geleverd voor een opera van Theo Loevendie over Johnny & Jones.

Meer recentelijk werden tentoonstellingen georganiseerd over Paul Acket gedurende het North Sea Jazz Festival en over bandleider Boy Edgar in het Bimhuis. Onderdelen van de collectie worden veelvuldig geraadpleegd en ingezet bij het schrijven en publiceren van artikelen voor het eigen kwartaalmagazine *Jazz Bulletin*. De meeste informatieverzoeken (circa 130 per jaar) worden telefonisch of per e-mail afgehandeld, dikwijls gevolgd door digitale levering van opgevraagde materialen (137 per jaar).

De collectie ontvangt jaarlijks ruim 50 bezoekers en onderzoekers.

1.3

Huidige situatie

Met de dreigende liquidatie van MCN, ontstond in 2012 het directe gevaar dat de collectie verweesd zou raken. Mede op voorspraak van faculteitshoogleraren Muziekwetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (UvA) kon dit schrikbeeld worden afgewend door een overeenkomst te sluiten met de afdeling Bijzondere Collecties van de UvA. De collectie werd in bruikleen gegeven aan de UvA, waarbij de Stichting NJA de juridische eigendom behield. Tevens werd de UvA bereid gevonden om een conservator aan te stellen die uit frictiegelden van MCN kon worden gefinancierd. Ook de kosten voor opslag en beheer van de collectie vallen onder deze overeenkomst, die in 2017 afloopt.

Het overgrote deel van de archieven van Bijzondere Collecties ligt opgeslagen in depot. Dat geldt ook voor de collectie van het NJA. Er rijden echter dagelijks busjes door de stad die materialen vanuit het depot naar de leeszaal aan het Rokin brengen. Ook bezoekers aan het Jazzarchief maken dankbaar gebruik van deze dienstverlening. Door gevraagde materialen vooraf op te zoeken in onze digitale catalogus en vervolgens op te vragen, kunnen deze vaak dezelfde dag nog worden ingezien. Ook is het altijd mogelijk navraag te doen bij de conservator of het NJA-kantoor.

In het depot zijn wekelijks vrijwilligers van het NJA werkzaam. In het kader van het lopende project Jazzportal worden in 2015-2016 in het totaal circa 1.500 krantenknipsels en een gelijk aantal foto's gedigitaliseerd.

1.4

Toekomstige plannen met de collectie

Zoals onder meer in het hoofdstuk Presentaties is beschreven, wordt de collectie in toenemende mate gebruikt voor het realiseren van publicaties en online ontsluiting van de Nederlandse jazzhistorie.

Materialen worden vooral on demand gedigitaliseerd wanneer er concrete vraag is door het publiek. Daarnaast worden continu materialen gedigitaliseerd die onderhevig zijn aan

verval en/of slijtage, zoals geluidsbanden en cassettes en snijplaten uit de – voor de jazz – stormachtige periode 1945-1950.

Voor toekomstige digitaliseringsprojecten komen in aanmerking de honderden bijzondere affiches en posters met historische grafische betekenis, die door kleur-en papierverval op hoge resolutie digitaal moeten worden vastgelegd. Hetzelfde geldt voor 6.000 negatieven van foto's en afdrukken.

De samenwerking met Bijzondere Collecties biedt in dit opzicht aanzienlijke voordelen. Zo kunnen de plannen van het NJA binnen bestaande en toekomstige digitaliseringprocessen worden ingepast, wat een kostenbesparend effect oplevert. Informatie uit de online catalogus en gedigitaliseerde materialen kunnen worden geïntegreerd in de infrastructurele voorziening van de UvA.

Daardoor is het materiaal ook binnen sectoroverschrijdende digitale samenwerkingsverbanden, zoals het Geheugen van Nederland, accademischecollecties.nl en Europeana, weer beter vindbaar. Om dit beter mogelijk te maken zal nog serieuze tijd en aandacht moeten worden besteed aan beschrijvingen van belangrijke deelcollecties en het aanbrengen van metadatering van bijbehorende materialen die online beschikbaar zullen komen. Om al deze plannen te effectueren zal de komende jaren de nodige mankracht, tijd en energie moeten worden geïnvesteerd.

1.5

Financieel kader Collectie

De conservator kan met ingang van 2017 slechts voor de helft worden bekostigd door de UvA zelf, waar deze voorheen geheel kon worden gefinancierd met oud-MCN-gelden. Het is van wezenlijk belang voor het NJA dat de inzet van de conservator bij tentoonstellingen, cd-producties, publicaties, educatieve activiteiten en overige presentaties wordt gecontinueerd. Het is voor dit deel van de werkzaamheden van de conservator dat de NJA-begroting met ingang van 1 januari 2017 wordt belast.

De werkzaamheden van de conservator inzake behoud en beheer van de collectie worden vanaf 2017 door Bijzondere Collecties van de UvA bekostigd. Ook draagt de UvA de kosten voor het materieel beheer en onderhoud van het archief, en in mindere mate voor aanpalende personeelskosten bij digitalisering van deelcollecties en metadatering, waarvoor ook nog apart fondsen zullen worden geworven.

2 Presentaties

Publicaties

2.1

Jazz Bulletin

Voor velen is het kwartaalmagazine *Jazz Bulletin*, dat sinds 1991 wordt uitgegeven, nog steeds het gezicht van onze organisatie. Aanvankelijk was het blad sterk gericht op de collectie en op verzamelaars. Rond de eeuwwisseling verschoof de aandacht meer naar de geschiedenis van de jazz in Nederland en verdiepende artikelen over recentere periodes en personen.

Sinds onze doorstart in 2012 heeft het blad zowel qua vormgeving als inhoud een stevige verjongingskuur ondergaan. Zo heeft musicus Benjamin Herman een eigen column, actueel nieuws over concerten en festivals krijg prominenter aandacht, ieder nummer besteedt aandacht aan jong talent, en er vindt regelmatig discours plaats over de huidige stand van zaken in de Nederlandse jazz-scene. Uiteraard blijft er daarnaast volop aandacht voor historische onderwerpen. Het magazine onderhoudt een nauwe relatie met de organisatie van de Boy Edgarprijs door jaarlijks thematische aandacht aan de winnaar te besteden.

Financieel kader: Met uitzondering van de hoofdredacteur en de grafisch vormgever wordt het blad geheel samengesteld en geschreven door vrijwilligers. Onder hen bevinden zich

vele gerenommeerde journalisten en schrijvers. Alle fotografen, onder wie bekende namen als Eddy Posthuma de Boer, Ton van Wageningen en Pieter Boersma, verlenen eveneens belangeloos hun medewerking.

Uiteraard wegen de kosten van het drukken en verzenden van het blad wel op de begroting. Ondanks de relatief bescheiden oplage van circa 1.200 geldt *Jazz Bulletin* in de ogen van velen binnen de jazzwereld als het zinnigste jazzblad van Nederland.

2.2

Cd's

Vanaf begin jaren negentig geeft het NJA cd's uit met een historisch karakter, met als doel belangrijke momenten uit de Nederlandse jazzgeschiedenis te ontsluiten en beschikbaar te maken voor het publiek. Aanvankelijk was de aandacht hierbij vooral gericht op het uitbrengen van unieke opnamen uit de jaren dertig en veertig van de vorige eeuw. Gaandeweg werden ook nieuwe titels van recentere datum toegevoegd.

Vanaf 2007 werd een nieuwe weg ingeslagen met de cd-serie *Jazz At The Concertgebouw*. Impresario Lou van Rees maakte van 1954 tot 1964 voor eigen gebruik opnamen van concerten door legendarische Amerikaanse jazzmusici in de Grote Zaal van het Concertgebouw, die niet door de radio werden uitgezonden. Deze unieke opnamen vertellen het verhaal van een cruciale periode in de Nederlandse jazzgeschiedenis, die door vele jazzliefhebbers nog steeds als een hoogtepunt wordt beschouwd.

De cd's worden rijkelijk voorzien van uitgebreide (Engelse) toelichtingen, illustraties van affiches en programma's, en concertfoto's van onder anderen Ed van der Elsken en Eddy Posthuma de Boer. De NJA-cd's worden in binnen- en buitenlandse media doorgaans zeer positief gerecenseerd. In 2012 kreeg het NJA een Edison voor deze cd-serie in de categorie 'bijzondere uitgaven van historische aard'.

Met ingang van 2015 is het NJA begonnen met een nieuwe cd-serie onder de naam *Treasures Of Dutch Jazz* (zie ook de bijlage). Met deze serie wil het NJA essentiële opnamen van Nederlandse jazzgroepen uit de afgelopen decennia, die nooit op de plaat zijn uitgebracht, toegankelijk maken. Daarnaast kennen wij vele vaderlandse jazz-lp's van groot muzikaal belang die nooit op cd zijn heruitgegeven. Ook daarin zal worden voorzien.

Financieel kader: De serie *Jazz At The Concertgebouw* verdient zichzelf terug en vereist geen externe financiering. De serie *Treasures Of Dutch Jazz* heeft een kleiner (nationaal) publiek met een beperkte capaciteit tot terugverdienen van de investering. De bekostiging van deze cd-serie wordt mogelijk gemaakt door sponsorbijdragen van individuen uit de eigen Vriendenkring, die een speciale band hebben met de uitgebrachte titels. Bestaande titels worden indien nodig bijgeperst.

2.3

Boeken

Het NJA werkt geregeld mee aan publicaties van derden. In adviserende zin door het beschikbaar maken van onze archieven voor research of door het aanleveren van foto's en historische programma's. Recentelijk werd medewerking geleverd aan de biografie van drummer John Engels (april 2015, uitgeverij Van Gennep), de biografie van Boy Edgar (mei 2015, uitgeverij Cossee) en de geschiedenis van de jazz in Rotterdam (juni 2015, uitgeverij DATO). Begin 2017 wil het NJA ter gelegenheid van het 100ste nummer van *Jazz Bulletin* een speciaal voor deze gelegenheid geschreven boek presenteren over de Nederlandse jazz tijdens de Tweede Wereldoorlog. Dit boek zal verschijnen bij uitgeverij Gibbon.

Financieel kader: Het NJA draagt met regelmaat bij aan externe publicaties, mede door het afzien van rechten, digitalisering van materialen en inzet van personeel. Het eigen boek over jazz in WOII komt mede tot stand dankzij bijdragen van diverse fondsen. Zoals in de begroting tot uitdrukking komt, wil het NJA geregeld speciale publicaties blijven uitbrengen gericht op bepaalde aspecten en perioden uit de Nederlandse jazzgeschiedenis.

Publiekpresentaties

2.4 Concerten

Het NJA organiseert jaarlijks een benefietconcert in het Bimhuis, dat inmiddels is uitgegroeid tot een mini-festival waarin de muzikale relaties tussen verleden, heden en toekomst op het podium hun weerklank vinden. Nieuwe talenten die muziek van oude meesters vertolken, vergeten repertoire dat weer tot leven wordt gewekt, ongebruikelijke samenwerkingen tussen veteranen en jonge beloftes: het is sinds 2012 een vast punt op de concertagenda geworden in december van ieder jaar, waaraan jazzmusici belangeloos meewerken, en dat live wordt uitgezonden door de publieke omroep.

Het (steevast uitverkochte) evenement wordt uiteraard ook gebruikt om het werk van het NJA onder de aandacht te brengen, potentiële gulle gevers te verwelkomen en als middel om nieuwe Vrienden te werven.

Financieel kader: De opbrengst van het benefietconcert heeft de afgelopen jaren bijgedragen aan financiering van de vaste kosten; deze activiteit zal in de periode 2017-2020 worden voortgezet.

In november 2015 is een begin gemaakt met de organisatie van een reeks historische concerten in samenwerking met het Bimhuis. Deze eerste editie, die geheel gewijd was aan leven en muziek van de legendarische bandleider Boy Edgar, werd omlijst met een uitgebreide fototentoonstelling uit de verschillende perioden dat hij actief was. De tentoonstelling heeft drie maanden in het Bimhuis gehangen.

De komende jaren wil het NJA, in nauwe samenwerking met het Bimhuis, deze serie voortzetten, waarbij telkens een tentoonstelling plaatsvindt omlijst met thematische aandacht in *Jazz Bulletin*. Zo wordt onder meer gedacht aan projecten rondom Kid Dynamite, Willem Breuker, Hans Dulfer, Theo Loevendie, en een retrospectief van radio-orkesten in Nederland. De gezamenlijk georganiseerde tentoonstellingen en historische concerten worden vervolgens ook aangeboden aan andere podia zoals Lantaren/Venster, Paradox en Tivoli Vredenburg. In dit opzicht fungeren NJA en Bimhuis als broedplaats én productiehuis. Financieel kader: Deze reeks concerten is opgenomen in de begroting.

2.5 Bijeenkomsten

Jaarlijks organiseert het NJA voor de achterban een aparte Vriendendag. Tot 2015 gebeurde dit in het Amsterdamse Bethaniënklooster, dat helaas recentelijk de deuren heeft gesloten. De Vriendendagen bieden verdiepende interviews met Nederlandse jazzmusici, lezingen over historische onderwerpen, filmpresentaties met toelichtingen, et cetera. Zie de bijlagen voor programma's met voorbeeld.

De dag wordt afgesloten met een concert. Vanaf 2017 zal de Vriendendag een openbaar karakter krijgen; uiteraard nog steeds toegankelijk voor Vrienden tegen een gereduceerde toegangsprijs, maar ook voor het algemene publiek. We verwachten dat de Vriendendag in de toekomst jaarlijks 200 bezoekers zal trekken, tegenover de huidige 130.

Financieel kader: De kosten bestaan hoofdzakelijk uit inhuur van extern personeel, zaalhuur, catering en techniek kosten. Hier staan recettes uit toegang grotendeels tegenover.

2.6 Tentoonstellingen

Zowel in 2012 als in 2015 organiseerde het NJA exposities in het Bimhuis. Zoals hierboven vermeld, zal de frequentie de komende jaren worden opgevoerd in samenhang met de reeks historische concerten. In mei 2016 zal in De Doelen in Rotterdam een fototentoonstelling worden getoond in het kader van de 'Dag van de Rotterdamse Jazz'. Over een tentoonstelling in de publieksruimte van samenwerkingspartner Bijzondere Collecties aan de Oude Turfmarkt wordt al langer gesproken. We hopen deze plannen in 2016 te concretiseren. Financieel kader: De kosten van tentoonstellingen en presentaties worden deels ten laste gebracht van de organiserende instantie of het project waarvan het onderdeel uitmaakt. Dekking van deze activiteiten zal, in aanvullingen op eigen bijdragen van het NJA, vooral financieel mogelijk gemaakt moeten worden door incidentele bijdragen van lokale en landelijke fondsen.

2.7

**Jazzportretten,
tv-uitzendingen en
voorpremieres**

De omvangrijke en nog steeds groeiende serie gefilmde portretten van jazzmusici, die sinds najaar 2013 bijna wekelijks wordt uitgezonden op het themakanaal NPO Cultura, vertelt de individuele verhalen van jazzmusici. Vanaf het prille begin van hun carrière tot de tegenwoordige tijd, afgewisseld met fragmenten uit optredens, jeugdfoto's en ander beeldmateriaal. Maker is regisseur Jan Kelder. In totaal worden 100 van deze Jazzportretten opgenomen, waarvan het grootste deel reeds is gerealiseerd. De reeks loopt door tot eind 2016. Meer informatie over dit omvangrijke project wordt hieronder beschreven bij het Jazzportal.

Sinds de aanvang hebben in het Bimhuis, bij wijze van première, een dozijn voorvertoningen plaatsgevonden voorafgaand aan de uitzendingen op NPO Cultura. Deze intieme publieke bijeenkomsten in samenwerking met het magazine Jazzism worden in 2016 voortgezet en geven gelegenheid aan het publiek om na afloop van de vertoning vragen te stellen aan de musicus, regisseur Jan Kelder en het NJA zelf. Ook hebben al voorvertoningen plaatsgevonden op verscheidene jazzpodia, filmhuizen in Rotterdam en Tilburg en tijdens de Jazzdag (de jaarlijkse netwerkdag van de Nederlandse jazzsector).

Online activiteiten

2.8

Jazzportal

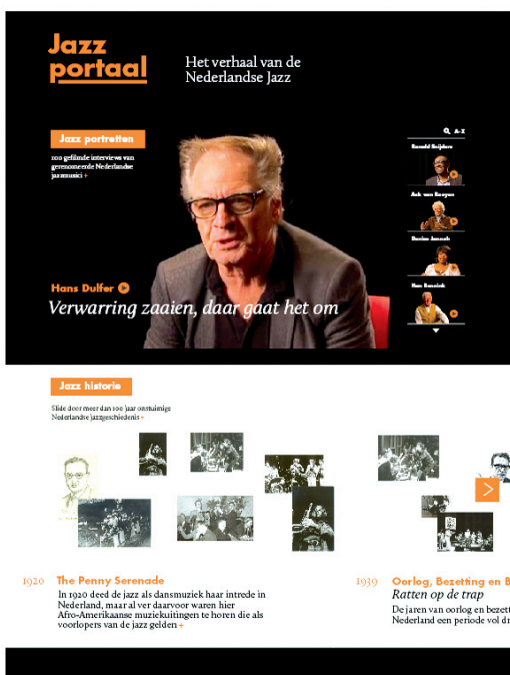
Het NJA Jazzportal is dé plek waar essentiële informatie over de geschiedenis van de Nederlandse jazzmuziek digitaal zal worden gepresenteerd. Het thema hierbij is: het verhaal van de jazzmuziek is het verhaal van de musici zelf.

Centraal op het portal staat het beeldverhaal. Te weten: 100 gefilmde interviews met gerenommeerde Nederlandse jazzmusici. Elk interview duurt circa 35 minuten. Elke musicus krijgt vervolgens een 'dedicated' pagina (zie illustratie), waar naast het interview een volledige biografie en discografie is aangebracht, die belangeloos wordt aangeleverd door het Instituut voor Beeld en Geluid in Hilversum. Uit het eigen archief wordt een ruim aanbod van gedigitaliseerde foto's en krantenknipsels over de musicus beschikbaar gesteld. Daarnaast worden links met externe audiovisuele internetbronnen over de musicus toegevoegd alsmede een scherm met commentaren ('testimonials') van collega-musici en publiek.

De contextualisering van het audiovisuele materiaal stelt de bezoeker in staat om zich na een eerste, laagdrempelige filmische kennismaking verder te verdiepen in de geschiedenis van elke musicus en hier ook eigen commentaar aan toe te voegen.

Van ieder Jazzportret wordt een 1-minuut versie gemaakt die vrijelijk ter beschikking wordt gesteld aan concertorganisatoren, media, musici, platenmaatschappijen et cetera. Wanneer deze partijen dit op hun website plaatsen, wordt automatisch een link aangebracht naar het Jazzportal.

Verder is op de homepage van het Jazzportal (zie illustratie), door middel van aan te klikken filmmateriaal, een tijdlijn zichtbaar die bezoekers de mogelijkheid biedt door de Nederlandse jazzgeschiedenis te 'browsen'. Wanneer een filmpje

wordt aangeklikt, verschijnt een tekstuele uitleg met verdere verwijzing naar de historische muzikale context uit ieder tijdsgewricht.

Met dit project wordt een cruciaal deel van de Nederlandse jazzgeschiedenis ontsloten en digitaal zichtbaar gemaakt. Hiervoor moesten vele hobbels worden genomen. Een voorname struikelblok was het verkrijgen van rechten op allerlei vertoonde materialen van publieke omroepen, kranten, journalisten en fotografen die, soms na enig aandringen, uiteindelijk allen bereid waren belangeloos mee te werken aan dit project.

Voorafgaand aan en tijdens de uitvoering heeft het NJA nauw contact onderhouden met Digitaal Erfgoed Nederland (DEN), dat goede adviezen gaf inzake digitale duurzaamheid en open-source-toepassingen. Zie in bijlage een statement van DEN over het Jazzportal.

De totale projectbegroting van het Jazzportal en de bijbehorende Jazzportretten ligt op bijna 300.000 euro. Hieraan is onder meer bijgedragen door het Prins Bernhard Cultuurfonds, Fonds 21 en het VSB Fonds, die alle de aangevraagde bedragen volledig hebben gehonoreerd. Verdere financiële steun was afkomstig van de Stichting Diorapthe, NPO Cultura, eigen crowdfunding en Europese gelden via het transnationale samenwerkingsverband *Rhythm Changes*.

Het Jazzportal wordt op 24 juni 2016 tijdens de Jazzdag in Rotterdam gelanceerd.

Financieel kader 2017-2020: Het Jazzportal dient geregeld te worden geupdate en zal jaarlijks ook met een Jazzportret verder worden uitgebreid. De testimonials hebben een interactieve functie, maar vereisen ook redactionele begeleiding. Voor technisch onderhoud aan het Jazzportal, toekomstige uitbreidingen en investering in overige toekomstige online activiteiten reserveert het NJA een jaarlijks werkbudget. Het ligt verder voor de hand dat de Jazzportretten worden voorzien van Engelse ondertiteling, en dat de website ook een Engelstalige versie krijgt. Het NJA vindt dat financiering hiervoor zou dienen te komen uit het NFPK-budget voor internationale promotie van Nederlandse podiumkunsten, en zal hiervoor een aanvraag ontwikkelen en bij dit fonds indienen.

3 Educatie

Het NJA kijkt al geruime tijd met belangstelling en dikwijls ook bewondering naar de manier waarop andere erfgoedinstellingen in staat zijn met hun educatieve activiteiten een jong publiek te bereiken. Met name musea weten met een waaier aan verschillende programma's jongeren voor het eerst kennis te laten maken met beeldende kunst. Door middel van een laagdrempelige aanpak en doordachte didactische methoden leren kinderen stijlen en stromingen te onderscheiden, waardoor het uiteindelijke museumbezoek een meer waardevolle beleving oplevert.

Dit spreekt ons zeer aan. Want het beoordelen en ervaren van kunst wordt zoveel sterker wanneer vooraf kennis is genomen van het historisch kader, wat kunstenaars beweegt en kunstwerken zo bijzonder maakt. Ervan uitgaande dat jazz een levend (immaterieel) erfgoed is met geheel eigen tradities, verhalen en gebruiken, valt er voor een jeugdig publiek dus nog een wereld te ontdekken.

Voor zover wij kunnen overzien zijn er momenteel geen andere partijen die soortgelijke ambities hebben betreffende het overbrengen van kennis en waardering voor jazzmuziek. Tot die conclusie zijn het Nederlands Jazz Archief, de Muziekschool Amsterdam (MA) en het Bimhuis gekomen na enkele gesprekken. Men onderkent dat inzake kennisoverdracht van jazz sprake is van een lacune in het educatieve aanbod. De samenwerkende partijen willen om dit gat op te vullen met ingang van het schooljaar 2017-2018 daarom de krachten bundelen binnen het Amsterdamse Basispakket Kunst- en Cultuureducatie.

In eerste instantie zal binnen de lange leerlijn voor leerlingen van groep 6 die door de Muziekschool Amsterdam wordt uitgevoerd, een reguliere les over jazzmuziek worden ontwikkeld. Input hiervoor zal worden geleverd door de bovengenoemde partijen in samenspraak met leerkrachten van enkele Amsterdamse basisscholen.

Daarnaast zal voor geïnteresseerde scholen een aansluitende module in de discipline erfgoed worden ontwikkeld, die aan de reguliere les kan worden toegevoegd. Deze behelst een aanvullend binnenschools lespakket met receptieve informatie, dat met behulp van het Jazzportal zal worden samengesteld, alsmede meezingmateriaal waardoor kinderen al doende zich een aantal stijlen en stromingen direct eigen kunnen maken.

De module wordt afgesloten met een speciaal concert in het Bimhuis door de Jazz Juniors Big Band van de Muziekschool, waarbij de lesstof nog een keer op klinkende wijze wordt doorgenomen en meegezongen. Het concert wordt voorafgegaan door een rondleiding (voor en achter de schermen) in het Bimhuis en ontmoetingen met musici over wie in het klaslokaal is gesproken.

Aan de lange leerlijn van de Muziekschool nemen momenteel 75 Amsterdamse scholen deel. Met een gemiddelde van drie groepen 6 per school wordt uitgegaan van jaarlijks 255 lessen en een gemiddelde groepsgrootte van 27 leerlingen per klas. Voor de aanvullende module is het de verwachting dat tien scholen per jaar zullen participeren. Door samenbundeling van klassen/groepen zullen er jaarlijks drie concerten in het Bimhuis plaatsvinden.

In aanvulling op het samenwerkingprogramma met Bimhuis en Muziekschool Amsterdam wil het NJA voor het voortgezet onderwijs in Amsterdam ook toegepast materiaal ontwikkelen, zoals specifieke onderzoekopdrachten en studieprogramma's, die in samenwerking met muziekdocenten van individuele scholen worden ontwikkeld. Het NJA overweegt in de toekomst, na evaluatie van eigen ervaringen en die van Amsterdamse scholen, ook buiten de hoofdstad de educatieve activiteiten een vervolg te geven.

Financieel kader: Om de bovengenoemde plannen te kunnen realiseren zal vooreerst actief contact worden gelegd met scholen en docenten aan de hand van een nog te ontwikkelen brochure over de educatiemogelijkheden bij het NJA. Verder zal personele inzet worden geleverd voor begeleiding bij ontwikkeling en productie van lespakketten, regelmatig overleg met de samenwerkingspartners en begeleiding en coördinatie van de activiteiten zelf. Voor al deze facetten wil het NJA het vaste personeelsbestand uitbreiden met een educatiemedewerker van 0,3 fte. Voor het ontwikkelen van specifieke lesmaterialen zal gebruik worden gemaakt van externe specialisten, tekstschrijvers en componisten. In 2017 is hiervoor extra investeringbudget gepland, alsmede in geringere mate voor de jaren erna om het materiaal aan te passen en voortdurend te blijven ontwikkelen.

4 Internationaal

Het NJA onderhoudt goede relaties met andere internationale jazzarchieven, met name in Europa.

Tijdens de jaarlijkse beurs Jazzahead! in Bremen vinden ontmoetingen plaats met de internationale collega's, waarbij onder andere wordt gesproken over uitwisseling van collectie-onderdelen, publieksonwikkeling en inzet van digitale toepassingen.

Daarnaast is het NJA actief lid van het Europe Jazz Network (EJN). Hier worden door Europese podia, festivals en nationale organisaties ervaringen uitgewisseld, samenwerkingsprojecten uitgevoerd en

lobby-activiteiten ondernomen richting Brussel en andere nationale overheden om jazz als volwaardige kunstvorm geaccepteerd te krijgen. De European Jazz Conference is jaarlijks het middelpunt om de gezamenlijke projecten en activiteiten te bespreken.

Het NJA neemt namens Nederland deel aan het door de EU (Creative Europe) gesubsidiëerde project *Shared Roots of European Jazz*, dat in 2017 een boek zal publiceren over de culturele en maatschappelijke emancipatie van jazzmuziek in Europese landen.

Het transnationale samenwerkingsverband *Rhythm Changes*, dat in 2013 financiële steun heeft verleend aan ons project Jazzportretten, bestaat uit een netwerk van jazzresearchers en muziekwetenschappers die zijn verbonden aan verscheidene internationale universiteiten, hogescholen en conservatoria.

In de bijgevoegde brief van de initiatiefnemers, die tevens betrokken zijn bij CHIME (zie hieronder), wordt meer uitgelegd over hun werkzaamheden. Board member van *Rhythm Changes* is professor Walter van de Leur, hoogleraar jazz en improvisatiemuziek aan de Universiteit van Amsterdam. Van de Leur is nauw betrokken bij het NJA en maakt deel uit van de begeleidingscommissie van het Jazzportal.

In april 2016 zal het NJA tijdens de jaarlijkse conferentie van *Rhythm Changes* in Birmingham het Jazzportal (in beta-versie) presenteren. Een aantal internationale hoogleraren heeft in de conceptfase al enthousiast gereageerd op het Jazzportal en wil graag mogelijkheden onderzoeken voor een Europese versie hiervan, in samenhang met het bovengenoemde EIJN-publicatie *Shared Roots of European Jazz*.

Als niet-academische partner is het NJA verbonden aan het project CHIME (Cultural Heritage and Improvised Music in European Festivals), dat is mogelijk gemaakt door Europese gelden vanuit het JPI Heritage Plus-programma. De hoofdaanvragers en uitvoerders van het project zijn de Universiteiten van Amsterdam, Birmingham en Gotenborg (www.chime-project.eu) Dit project onderzoekt onder meer het gebruik en hergebruik van de verschillende soorten erfgoed via de studie van de jazz en geïmproviseerde muziek.

Sinds het wegvallen van MCN in 2012 is er helaas geen Nederlands Muziek Informatie Centrum (MIC) meer vertegenwoordigd in IAMIC (International Association of Music Information Centres).

Dit internationale forum van instituten (zie kaartje), dat het nationale muziekleven documenteert en monitort, is een verbindende schakel tussen uitvoerende, wetenschappelijke en archiverende instanties met als doel de transnationale dialoog en mobiliteit te bevorderen.

Een voorbeeld hiervan is de European Music Monitor, die (met steun van EU-gelden) een gestandaardiseerde en duurzame uitwisseling van data en informatie beoogt inzake de muzieklevens in Europese landen.

Aangezien er in Nederland geen andere instanties meer zijn die de vertegenwoordiging op zich kunnen of willen nemen, overweegt het NJA vanaf 2017 toe te treden tot IAMIC, waarmee sinds 2012 nog steeds een hartelijke relatie wordt onderhouden. Hiertoe wil het NJA wel eerst zorgvuldig overleg plegen met andere Nederlandse muziekorganisaties (zoals conservatoria en universiteiten) die het belang van dit lidmaatschap onderschrijven en willen meewerken aan mogelijke werkzaamheden die uit het lidmaatschap voortvloeien. Hopelijk kan dan ook de Europese subsidie die IAMIC met

regelmaat ontvangt, weer de weg naar Nederland vinden.

5 Positie

Het NJA beschikt als enige organisatie in Nederland over een zeer omvangrijke en gezaghebbende jazzcollectie. De activiteiten worden door insiders en kenners en positief beoordeeld getuige de doorgaans lovende recensies van onze cd's en evenementen, de enthousiaste reacties op het magazine *Jazz Bulletin* en het succes van onze aanvragen voor projectsubsidies.

Binnen de eigen sector en daarbuiten kan het NJA beschikken over vele goede relaties en een wijd vertakt netwerk. Dit kwam goed van pas bij de productie van het Jazzportal, waaraan vele partijen belangeloos meewerken.

Door het initiëren van nieuwe activiteiten en een verbeterde zichtbaarheid is het draagvlak van het NJA de afgelopen jaren aanzienlijk verbreed en verstevigd. Dit komt, naast de aanwas van de Vriendenkring, tot uitdrukking in de bereidheid van vele toonaangevende jazzmusici om belangeloos op te treden tijdens ons jaarlijkse benefietconcert en de Vriendendag. Maar ook in de toekenning van de Industry Achievement Award, die in 2014 tijdens de Jazzdag door Buma Cultuur werd uitgereikt aan het team van het NJA, en de eerder vermelde Edison in 2012 voor de cd-serie *Jazz At The Concertgebouw*.

Al met al heeft het NJA een gedegen reputatie opgebouwd gedurende zijn 35-jarige bestaan, waarin gedurende ruim drie decennia over een eigen bezoekerscentrum kon worden beschikt. Het NJA ambieert voor de wat verdere toekomst, op bescheidener schaal, deze functie opnieuw te kunnen inrichten.

6 De verbinding met Amsterdam

Veel historische en actuele kenmerken van de stad Amsterdam komen overeen met de karakteristieken van de jazz: vrijgevochten, innovatief, kruisbestuivend, tolerant en cultureel divers. Het NJA sluit inhoudelijk hierop aan met diverse activiteiten in de stad, die door reflectie op het verleden enerzijds en focus op educatie anderzijds, ook weer een nieuwe impuls kunnen geven aan de functie van Amsterdam als broedplaats. In nauwe samenwerking met lokale partners ambieert het NJA hier de komende jaren een eigen invulling aan te geven.

Dat een muzikaal kennisinstituut met publieke middelen lokaal gefinancierd kan worden, bewijst het Nederlands Muziek Instituut in Den Haag, dat sinds 2006 structurele subsidies vanuit het Haagse Kunstenplan ontvangt voor de verzameling en het beheer van klassieke muziekcollecties.

Hetzelfde kan, in Europees verband, worden gezegd van onze zusterorganisaties in Darmstadt, Essex, Luik, Bremen, Stockholm, Parijs, Aalborg en Siena, die alle structurele subsidies ontvangen van lokale overheden of, zoals het Jazzinstituut Darmstadt, zelfs een gemeentelijk dienstbedrijf zijn.

Sinds de oprichting is het NJA gevestigd te Amsterdam, het voornaamste centrum van de jazzontwikkeling in Nederland. Van de Swingbands aan het Rembrandtplein in de jaren dertig en veertig, de legendarische nachtconcerten in het Concertgebouw in de jaren vijftig en zestig, tot de typisch Amsterdamse impro-scene in de jaren zeventig en tachtig met lokale helden zoals Willem Breuker, Hans Dulfer en Misha Mengelberg.

In veel opzichten loopt de geschiedenis van de jazz in Nederland sinds het begin van de twintigste eeuw parallel aan de ontwikkeling van de stad Amsterdam. De *New Dutch Swing*,

waarover in binnen- en buitenland volop is gepubliceerd, is deel van het Amsterdamse cultuurgoed, zoals de Tweede Weense School bij de Oostenrijkse hoofdstad hoort, en zoals de Grunge is geworteld in Seattle.

Meer dan 60 procent van de jazzleerlingen aan het Conservatorium van Amsterdam komt tegenwoordig uit het buitenland vanwege het hoge niveau dat de jazzeducatie hier te bieden heeft en vanwege de sterke internationale reputatie van de stad als culturele broedplaats. Mede in dit kader was het NJA, net als het Conservatorium, als partner betrokken bij de activiteiten van Amsterdam World Jazz City 2014.

De collectie van het NJA heeft, net als de Nederlandse jazzgeschiedenis, een stevige Amsterdamse oriëntatie. De coalitie met Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam, waar de gehele collectie in bruikleen ligt opgeslagen, ligt dan ook voor de hand. Aldaar is het archief toegankelijk voor het publiek en wordt het onderhouden door een gespecialiseerde conservator samen met vrijwilligers. Ook met de faculteit muziekwetenschappen aan de UvA bestaat een hechte relatie, waar hoogleraar jazzstudies Walter van de Leur met grote regelmaat is betrokken bij lokale en internationale activiteiten en projecten.

Gevraagd naar wat onze ideale locatie zou zijn, zeggen we altijd: 'de etage onder het Bimhuis die nooit gebouwd is'. Vanaf de oprichting in 1980 tot aan het eind van de vorige eeuw waren NJA en Bimhuis ook op hetzelfde adres aan de Oude Schans gevestigd. Met het betrekken van het NJA-kantoor in Muziekgebouw aan 't IJ in 2013 is deze historische situatie deels in ere hersteld.

Nog niet alle toekomstige samenwerkingen met Amsterdamse partijen zijn momenteel in cijfers en vastomlijnde kaders uit te drukken. Sommige plannen verkeren nog in een voorbereidend stadium.

Een paar voorbeelden: Met het Concertgebouw en het gelijknamige jazzorkest zal worden samengewerkt tijdens de Museumnacht 2016. Bij de uitreiking van de Louis van Dijk Award voor jonge jazzarrangeurs in theater Tobacco op 30 april 2016 (tevens VN International Jazz Day) zal het NJA een presentatie verzorgen. Ook zet het NJA zich, samen met het lokale comité 4 en 5 mei Amsterdam-Zuidoost, in voor een standbeeld van de Amsterdamse jazzmusicus, arts en verzetsstrijder Boy Edgar. En in vervolg op reeds gevoerde gesprekken verwachten we in de toekomst ook samenwerkingsprojecten te ontwikkelen met andere jazzorganisaties zoals North Sea Jazz Club, Zaal 100 en muzikmakerscentrum Splendor.

Met betrekking tot spreiding van de activiteiten over de stad kan worden gezegd dat het focus zal liggen op uitvoeringen en tentoonstellingen in het Bimhuis. Maar daarnaast worden ook publieksactiviteiten in Amsterdam-Zuidoost gepland. Bij de educatieve activiteiten wordt uitgegaan van binnenschoolse lessen aan scholen verspreid over verschillende stadsdelen.

7 Publieksbereik in stad en land

Tot december 2015 zijn 47 Jazzportretten uitgezonden door themakanaal NPO Cultura, die volgens opgave van de NPO gemiddeld 40.000 directe kijkers per aflevering trokken en 10.000 kijkers via streaming in de eerste maand erna.

De vier tot nu toe georganiseerde benefietconcerten in het Bimhuis trokken gemiddeld 350 bezoekers per editie. De Vriendendagen, die vanaf 2013 jaarlijks in het Bethaniënklooster zijn georganiseerd, trokken gemiddeld 130 bezoekers per keer. Het historische themaconcert over Boy Edgar (15 november 2015) was uitverkocht met bijna 400 bezoekers. De NJA-tentoonstelling over Boy Edgar in het Bimhuis was te bezichtigen van half oktober

tot half december 2015. Hiervan beschikken we niet over bezoekcijfers maar deze zijn gelijk aan die van concertbezoekers aan het Bimhuis in dezelfde periode.

Blijkens cijfers uit ons relatie-CRM zijn 621 personen afkomstig uit Amsterdam en omstreken, oftewel het grootste deel van de bij ons geregistreerde relaties. In de digitale aanvraag wordt een overzicht gegeven van toekomstige publieksaantallen voortvloeiend uit de voorgenomen samenwerkingen met Bimhuis en Muziekschool.

Zonder twijfel kan worden gezegd dat met de publieksactiviteiten, concerten en tentoonstellingen die sinds 2013 in Amsterdam werden georganiseerd, door het NJA meer publiek is bereikt dan ooit tevoren. Maar dat zegt lang niet alles. We zouden graag meer willen weten over de samenstelling van het potentiële publiek en doelgroepen en willen hier graag nader onderzoek naar doen, juist vanwege de vrij zeldzame mix van muziek en erfgoed die zo eigen is aan het NJA. Maar ook om inzicht te verwerven hoe het toekomstige publiek het beste kan worden benaderd. We beseffen dat hier nog werk te doen valt.

Wel zijn we de afgelopen jaren meer te weten gekomen over de opbouw van onze Vriendenkring. Mede aan de hand van geboortedata en postcode-analyse weten we dat deze in meerderheid bestaat uit hoger opgeleide mannen met een bovengemiddeld inkomen en leeftijd. Opvallend is wel dat in de recente periode 2014-2015 onder de nieuwe aanmeldingen voor de Vriendenkring de gemiddelde leeftijd is gedaald.

8 Diversiteit

Dat jazz haar oorsprong vindt bij de zwarte Amerikaanse bevolking is een gegeven dat geregeld terugkomt in de vele historische tijdschriften die het NJA bewaart. Het is nu haast niet meer voor te stellen dat in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw vanuit vele kringen in de Nederlandse samenleving werd opgeroepen om de jazzmuziek te verketteren vanwege de ‘satanische ritmes’ en het oproepen van ‘dierlijke instincten’. Het NJA beschikt rijkelijk over uniek leesmateriaal uit deze periode.

De grote schakering aan invloeden die de jazzgeschiedenis omvat, vindt ook haar weerslag in de overige collectie-onderdelen van het NJA. Van de vooroorlogse jaren van Ado Broodboom tot de opkomst van de zogeheten Suri-jazz met namen als Eddy Veldman, Ronald Sniijders en Pablo Nahar. Ook de onmiskenbare invloeden uit de Antillen en voormalig Nederlands-Indië zijn volop beschreven en gedocumenteerd.

Ook hier speelt de Amsterdamse oriëntatie weer een voorname rol. Maar doorslaggevend is de authenticiteit van deze muziek, de originaliteit van de individuele musici en de zeggingskracht van hun noten. Dit was ook leidend bij de beslissing om de hierboven genoemde musici op te nemen in onze serie Jazzportretten. En om in november 2015 een historisch concert met muziek van Boy Edgar te organiseren, waarbij niet zozeer zijn Armeens-Indische achtergrond centraal stond, als wel zijn legendarische muzikale erfenis.

In datzelfde kader zal het NJA in de komende Kunstenplan-periode een historisch concert organiseren rondom leven en muziek van de pionier van de Surinaamse jazz in Nederland, Kid Dynamite. In samenwerking met het Bimhuis en met een aansluitende tentoonstelling over deze saxofonist, zullen uitvoeringen plaatsvinden in het Bijlmerpark Theater en andere concertpodia in Nederland.

9 Zakelijke kwaliteit

9.1

Fondsenwerving en ondernemerschap

Na de beslissing van het kabinet-Rutte I om de loketten te sluiten waar organisaties als het NJA meerjarige subsidies konden aanvragen, werd het NJA geheel op zichzelf teruggeworpen. Begin 2012 beschikte het NJA, destijds nog deel uitmakend van MCN, over circa 750 vaste donateurs die ieder jaarlijks 17,50 euro betaalden voor ontvangst van het magazine *Jazz Bulletin*.

Na inleidende noodkreten via *Jazz Bulletin* werden in het najaar van 2012 alle donateurs via e-mails, brieven en inzet van een call center individueel benaderd met de propositie om met ingang van 2013 voor een bedrag van minstens 60 euro per jaar Vriend van het heropgerichte NJA te worden. Bijna 600 donateurs gaven hieraan gehoor. In de jaren hierna werden via kennismakingsacties, mailings en medewerking van jazzpodia de acties uitgebreid door het verkrijgen van hoogwaardige van adresgegevens, gevolgd door persoonlijke benadering via het call center.

Op 1 januari 2015 bedroeg het aantal vrienden 987. Al met al steeg het totaal aan giften en vriendenbijdragen van circa 13.000 euro begin 2012 naar bijna 70.000 euro eind 2014. Op 1 januari 2016 is het aantal Vrienden verder opgelopen naar 1072. Het NJA beschikt sinds begin 2013 over de culturele ANBI-status.

Sinds de doorstart organiseert het NJA in december een benefietconcert met belangeloze medewerking van jazzmusici en het Bimhuis. Goede contacten in het bestuur met het bedrijfsleven zorgen voor het binnenhalen van corporate sponsors voor een speciaal diner dat voorafgaand aan het concert wordt georganiseerd. Aangezien het aantal tafelsponsors van jaar tot jaar verschilt, varieert de netto-opbrengst van dit evenement tussen de 5.000 en 13.000 euro.

In de oude situatie (2012 en daarvoor) werden opbrengsten uit cd-verkoop vooral gerealiseerd onder donateurs. Vanaf 2013 is het aantal titels met bekende internationale namen in de cd-serie *Jazz At The Concertgebouw* uitgebreid en zijn nieuwe verkoopkanalen aangeboord via distributie en licentieverkoop in Japan. Het netto resultaat (na productiekosten) lag in 2014 op ruim 10.000 euro.

Ten behoeve van de nieuwe cd-serie *Treasures Of Dutch Jazz* werd in de eigen vriendenkring sponsoring gevonden voor drie nieuwe titels, waarvan de eerste in 2015 is verschenen.

Voor het project Jazzportal/Jazzportretten, dat loopt van 2013 tot 2016, is in totaal 255.000 euro aan externe gelden opgehaald via fondsen, sponsoring en overige bijdragen van derden. Eind 2015 heeft, via mond-tot-mond aanbeveling, de eerste mecenas zich spontaan bij het NJA aangediend met een voorlopige eenmalige bijdrage van 10.000 euro.

9.2

Zakelijke ontwikkeling en toekomst

In het laatste jaar van MCN (2012) werd de stichting Vrienden Nederlands Jazz Archief opgericht ter voorbereiding van de daadwerkelijke doorstart in 2013. Aangezien het niet mogelijk was om dezelfde activiteiten gelijktijdig door twee rechtspersonen te laten uitvoeren, werd gekozen voor de Stichting Vrienden-constructie. Zoals hierboven beschreven, gebruikte de Stichting Vrienden de periode in 2012 om een start te maken met het werven van Vrienden. Met ingang van 1 januari 2013 werd de collectie door MCN juridisch overgedragen aan het NJA en de naam notarieel aangepast tot Stichting Nederlands Jazz Archief. Vandaar de twee bijgevoegde notariële akten: de statuten en een akte met naamswijziging.

Sinds de doorstart in 2013 wordt een prudent financieel beleid gevoerd. Een donatie uit het MCN-budget alsmede uitzonderlijke inkomsten uit een succesvolle cd-titel werden als

startkapitaal op rente gezet. Aangezien het personeel in 2013 op vrijwillige basis werkte, konden inkomsten uit dat jaar aan het vermogen worden toegevoegd, zo ook een extra donatie uit overgebleven MCN-kapitaal. Gelet op de uiterst onzekere toekomst werd een continuïteitsreserve aangelegd, alsmede bestemmingsreserves voor toekomstige projecten en activiteiten. De bestemmingsreserves die in 2015 en 2016 al deels zijn (en nog worden) ingezet, waaronder een eigen bijdrage van 38.500 euro aan het Jazzportal, worden in de begroting 2017-2020 verder aangesproken.

Zoals uit onze meerjarige begroting (inclusief bijdragen en kosten van partners) kan worden opgemaakt, streeft het NJA in de toekomst naar een verdeling van ruwweg 2 staat tot 1 tussen eigen inkomsten (66 procent) en structurele subsidie (33 procent).

In de komende Kunstenplanperiode wil het NJA zich meer gaan toeleggen op de vergroting van inkomsten uit mecenaat. Hiervoor zijn al verschillende contacten gelegd en zijn enkele personen uitgenodigd bij ons meest recente benefietconcert. Mede gelet op de hogere gemiddelde leeftijd van de Vriendenkring zal ook meer nadruk gelegd worden op de mogelijkheid te legateren.

Dit zal, weliswaar op termijn, hopelijk eveneens meer directe inkomsten opleveren. Ook verwachten we nog een groei aan inkomsten te kunnen realiseren bij donaties van individuen aan activiteiten zoals bij de cd-productie. Weliswaar is het Vriendenbestand het afgelopen jaar nog met bijna 10 procent toegenomen, maar we hebben ook de personele investering die hiervoor nodig was, gaandeweg zien toenemen. Deze wordt gereflecteerd in de begroting.

Door regelmatige contacten met private fondsen over onze lopende projecten, activiteiten en door ze uit te nodigen voor publieksactiviteiten zijn de lijnen naar financiering voor volgende projecten korter geworden dan voorheen het geval was. We zijn dan ook hoopvol dat dit zal leiden tot een continuering van deze inkomsten voor de komende Kunstenplanperiode.

De bovengenoemde resultaten zijn ons inziens in belangrijke mate het gevolg van de zichtbare toename aan publieksactiviteiten, publicaties, uitzendingen en de toegenomen communicatie hierover vanuit het NJA via periodieke nieuwsbrieven, *Jazz Bulletin* en sociale media. Ook in de pers wordt met regelmaat over onze activiteiten en publicaties geschreven (zie bijlagen), deels dankzij de goede relaties die worden onderhouden met verschillende media. Zo zond VPRO *Vrije Geluiden* in oktober 2014 een tv-special uit over het Jazz Archief, hetgeen leidde tot een stevige aanwas van de Vriendenkring.

Het NJA heeft verder de afgelopen jaren goede ervaringen opgedaan door selectief te adverteren en met enige regelmaat te investeren door de online zichtbaarheid van activiteiten te koppelen aan een hogere zoekweergave op Google en een groter bereik op Facebook.

10 Organisatie

10.1

Personeel

Ten tijde van MCN waren er zes betaalde werknemers die zich in meer of mindere mate dagelijks met de jazzcollectie bezighielden. Te zamen goed voor 3,7 fte. Er waren ook negen vrijwilligers die gemiddeld één dag per week aanwezig waren. Ongeveer de helft van deze vrijwilligers hield zich bezig met het uitknippen van krantenartikelen en het bijhouden van het knipselarchief. De overige vrijwilligers werkten onder meer aan het foto-archief, uitzoeken van privé-collecties en digitalisering van banden en platen.

De huidige directeur en office manager werkten vanaf 1 januari 2013 als onbezoldigd vrijwilliger voor het 'nieuwe' NJA met als inzet de organisatie opnieuw op poten te zetten. Een jaar later, op 1 januari 2014, traden beiden in betaalde dienst voor respectievelijk 0,6 en 0,5 fte. De MCN-conservator van de jazzcollectie trad vanaf 1 januari 2013 voor 0,8 fte. in dienst bij Bijzondere Collecties van de UvA met financiële steun van het voormalige MCN.

De aanwezige ervaring, kunde en kennis binnen het uitvoerende team is van aanzienlijk belang om de organisatie effectief en duurzaam te kunnen laten opereren. De office manager is sinds 1992 verbonden aan het NJA en in verschillende functies binnen de organisatie actief geweest. De conservator is sinds 2000 verbonden aan het NJA en beschikt naast parate kennis inzake de collectie over bewezen producerende en organiserende kwaliteiten. De directeur heeft ruim dertig jaar ervaring in de jazzwereld op organiserend, promotioneel, beleidsmatig en internationaal terrein.

De overgang van het archief naar Bijzondere Collecties bracht een aantal praktische en logistieke beperkingen met zich mee. Er was amper ruimte beschikbaar voor vrijwilligers, waardoor werk aan knipselmappen moest komen te vervallen. Dit is opgevangen door een digitale knipseldienst.

De huidige werkzaamheden van vrijwilligers worden uitgevoerd op het kantoor van het NJA en bij Bijzondere Collecties onder auspiciën van de conservator. Momenteel zijn er zes vaste vrijwilligers werkzaam bij het NJA die ieder gemiddeld een dag per week aanwezig zijn.

Het kwartaalmagazine *Jazz Bulletin* heeft twee betaalde freelance krachten. Te weten de hoofdredacteur en vormgever, die ieder 1.500 euro per editie factureren. Het blad wordt sinds de eerste editie in 1990 gevuld met belangeloze bijdragen van journalisten en gratis ter beschikking gesteld materiaal van fotografen.

Ten behoeve van het benefietconcert, de productie van cd's en het Jazzportal werkt het NJA samen met freelance krachten waarmee al een jarenlange werkrelatie bestaat. Velen van hen zijn gelukkig bereid gevonden om sinds de doorstart in 2013 tegen 'vriendentarieven' de werkzaamheden uit te voeren.

Voor het komende Kunstenplan wil het NJA het personeelsbestand in lijn brengen met de voorgenomen ambities die in dit ondernemingsplan zijn uiteengezet. Door uitbreiding van activiteiten in 2017-2020 zal de verwachte werkdruk verder toenemen, met name op het gebied van fondsenwerving, educatie, tentoonstellingen, samenwerkingsprojecten en internationale activiteiten.

Gelet op de benodigde expertise wil het NJA een gespecialiseerde medewerker aanstellen voor de educatieve activiteiten voor 0,3 fte en de formatieplaatsen van de directeur en office manager ieder met 0,1 fte uitbreiden. Zoals vermeld in het financieel kader bij het hoofdstuk collectie komen de presentatiewerkzaamheden van de conservator eveneens ten laste van de begroting 2017-2020.

10.2

Commissies en bestuur

Daar waar selectie moet worden gemaakt voor projecten of activiteiten, werkt het NJA met aparte commissies die hierover beslissen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de selectie van namen voor de Jazzportretten, maar ook voor uit te brengen cd's met historisch materiaal.

Jazz Bulletin heeft een eigen redactiestatuut, waarin is vastgelegd dat de redactie onafhankelijk en zelfstandig beslist over te publiceren nieuws en artikelen.

Vanuit het motto 'zakelijk aangestuurd maar inhoudelijk gedreven' is de huidige bestuurs-samenstelling tot stand gekomen. De bestuursleden Bert Vuijsje en Frank Jochemsen zijn werkzaam als jazzjournalist en programmamaker en brengen een grote inhoudelijke kennis van de muziek met zich mee. De bestuursleden Peter Krom en Ron de Mos zijn afkomstig uit het bedrijfsleven en dragen naast financiële toezichttaken ook sterk bij aan de corporate sponsoring van het NJA door hun zakelijke netwerken actief in te zetten. Voorzitter Cees Hamelink is afkomstig uit de academische wereld en heeft in die hoedanigheid goede contacten met de Universiteit van Amsterdam die een essentiële samenwerkingspartner is. Bestuurslid Folkert Oosting draagt met zijn brede ervaring in imago-consultancy vooral bij aan de positionering en marketing van het NJA.

De relatie tussen kantoor en bestuur wordt gekenmerkt door een prettige manier van omgang, wederzijds vertrouwen en respect voor elkaars kennis en expertise. Nagenoeg het voltallig bestuur alsmede het complete kantoorpersoneel bespeelt een instrument en is, ondanks meerdere pogingen tot verzoening, nog altijd diep verdeeld over de vraag wie de beste jazztrompettist aller tijden is.

Bijlagen

Digitale bijlagen

Begroting 2017-2020
Begroting 2017-2020 inclusief partners
Toelichting bij begroting 2017-2020

Jaarverslagen 2013 en 2014
Uittreksel KvK
Statuten (2 x)

Statement Digitaal Erfgoed Nederland over Jazzportal
Aanbevelingsbrief Rhythm Changes

Projectplan *Treasures Of Dutch Jazz*

Persartikelen:
NRC en *Elsevier* (2012)
Jazzism (2014)

Fysieke bijlagen

Recente flyers NJA
Projectplan Jazzportal

Laatste vier edities *Jazz Bulletin*
Cd-serie *Jazz At The Concertgebouw*
Programma's Benefietconcerten
Programma's Vriendendagen
Cd Boy Edgar

Links

(meegestuurd met digitale aanvraag)

Promofilm NJA
Trailer Jazzportretten